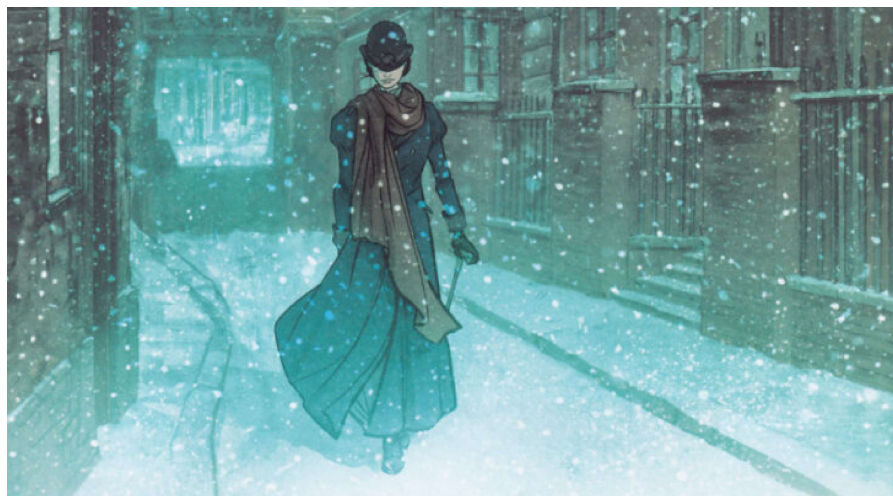

NUMMER 9

Bah, humbug!

8. november 2023 af [Thomas Nielsen](#)

0

ET JULEEVENTYR

999999

Forfatter Maxe L'Hermenier
Tegner Thomas Labourot
Forlag: [E-Voke](#)
Form: 56 sider, indbundet
Vejl. pris: 198,00 kroner
Udgivelsesår: 2023
Udgivelsesland: Danmark

999999

Forfatter/Tegner José-Luis Munuera
Forlag: [Forlaget Umpff](#)
Form: 76 sider, indbundet
Vejl. pris: 248,00 kroner
Udgivelsesår: 2023
Udgivelsesland: Danmark

sendt med i arbejdshus for at arbejde faderens gæld af. En bagage som fulgte ham i hovedparten af hans forfattergerning.

Som med så mange andre historier fra Dickens' hånd, er *Et juleeventyr* fra 1843 en kritik af netop datidens omfattende børnearbejde, gældsfængsel og gennemgående usle forhold på samfundets bund, grundigt spædet op med lige mål grotesk humor og satire. Sammenlignet med Dickens romaner, der ofte er ganske alvorlige, er hans oprindelige tekst til *Et juleeventyr* faktisk ganske underfundig, til tider endda ganske morsom.

Den vilde nattejagt

SØG

NYESTE KOMMENTARER

- [Jørgen Høgh](#) til [9 tegneserier om ænder \(og en enkelt gås\)](#), du skal læse [Mortens Aften](#)
- [thomas t](#) til [Stor, større, Ørn](#)
- [Christian Aarestrup](#) til [9 tegneserier om ænder \(og en enkelt gås\)](#), du skal læse [Mortens Aften](#)
- [Karoline Stjernfelt](#) til [Stor, større, Ørn](#)
- [Morten Søndergård](#) til [Uden mad og drikke duer helten ikke](#)
- [lars kramhøft](#) til [Uden mad og drikke duer helten ikke](#)
- [Jørgen Høgh](#) til [Vidunderligt mærkelig og mærkeligt vidunderlig](#)
- [Anders](#) til [Det udkommer i november](#)
- [Thomas Jørgensen](#) til [Gamle mænd i nye kutter](#)
- [Henning Andersen](#) til [Uden mad og drikke duer helten ikke](#)

konstant og ubrudt indtjening, lever i selvvalgt armod og nærmest forlanger at hans medmennesker skal gøre det samme. Ikke for askese, men for ussel mammon.

Navnkundige Scrooge bør næppe kræve mere introduktion end det. Denne sure gamle pengemand, der håner julen med sit "Bah, humbug!". Han er dog lidt mere facetteret end det, men ham venter vi med. Hans gamle partner Jacob Marley er død, så ham glemmer vi også et øjeblik (for, som fortællingen indledes: "Marley was dead: to begin with").

Så er der langt mere liv i hans kontorist Cratchit, trods hans modløse dagligdag og afskyelige arbejdsgiver. Han arbejder hårdt for en ussel løn, men kan alligevel finde overskud til at opmuntre sin familie. Der er Cratchits døende søn Tiny Tim, den godhjertede og livfulde Fezziwig som Scrooge stod i lære sammen med – hans absolutte modsætning. Scrooges søster Fan og hendes søn Fred. Selvom navnene ikke altid er de samme, er de alle sammen med i de to nye albums.

Da det temmelig ormædte genfærd af hans afdøde partner Jacob Marley dukker op, og stiller Scrooge i udsigt at han vil få åndebesøg de kommende nætter, bliver han ikke egentlig forskrækket, men mere indigneret over at Marley ikke har formået at komme videre siden sin død. Herfra går den berømte vilde nattejagt, hvor Scrooge præsenteres for forne tiders jul, nutiden og fremtiden der skal komme. Han får at se hvordan fortiden har skabt hans nutidige jeg og hvordan han ved sin gentagelse af faderens synder, selv bereder en dystre fremtid for sig selv. Et enkelt budskab: Du er hvad du gør, godt som ondt. Hvor de andre af Dickens' værker koncentrerer sig om samfundsrevsningen, lader han her Ebenezer Scrooge stå alene, som usympatisk repræsentant for det samfund der var virkelighed for mange i 1843.

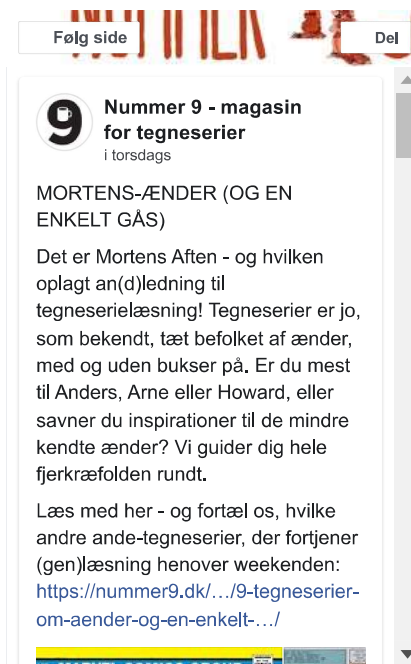

Dickens stod med begge ben solidt plantet i en tid og i et samfund, hvor et menneskes værd var defineret ikke blot ved dets moralske habitus, men også ved ikke at ligge fællesskabet til last. Denne livsanskuelse er Scrooge højroret fortæller for.

Hvis vi tager en lille afstikker til H.C. Andersens *Den lille pige med svovlstikkerne*, er scenen og miljøet det samme, blot er perspektivet et andet. Hvor Dickens håber at Scrooges afsluttende selverkendelse vil smitte af på læseren, er det hos Andersen medlidenheden med den fattige pige med svovlstikkerne der skal få os til at erkende at det nok er os der udeltagende bor i de huse hun er afskåret fra. Præcist et af de børn Ebenezer Scrooge ikke har det mindste ondt af. Gældsfængsel som straf for en opfattet økonomisk uagtsomhed hos de fattige, trælsomt børnearbejde og en opfattelse af, at dem nederst i hierarkiet skal arbejde og aflives når de ikke kan dét. Som Scrooge

udbryder, da han foreholdes at der er mange fattige børn uden tag over hovedet: "Jamen, er der da ingen fængsler?". Den engelske samfundsforsker **Thomas Malthus**, der var død et ti-år inden *Et juleeventyr* oprindeligt udkom, havde præcist den opfattelse; at mennesket skal have et formål eller dø.

Det var John Leech som illustrerede den oprindelige udgave af *Et juleeventyr*. Dickens selv fortæller sprællevende om svævende nedslag i for-, nu- og fremtid, nærmest med mindelser om de spring i tid og rum vi som tegneserieelskere kender så godt fra **Linda & Valentin**. John Leech magter imidlertid slet ikke at indgyde dynamik i disse vidunderlige

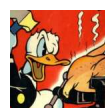
SENESTE INDLÆG

Pinagtig grundighed

12. november 2023

0

9 tegneserier om ænder (og en enkelt gås), du skal læse Mortens Aften

10. november 2023

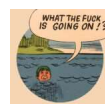
2

Bah, humbug!

8. november 2023

0

Radio Rackham: Dan Clowes' Monica

7. november 2023

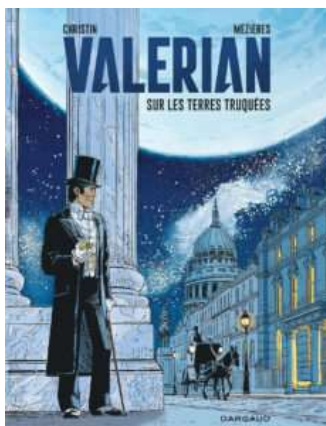
0

Anden der vandrer

6. november 2023

0

ansigtsudtryk og få os til at se mennesket i de tegnede figurer.

Et juleeventyr af Maxe L'Hermenier og Thomas Labourot

Maxe L'Hermenier og Thomas Labourot er kunstnerne bag den ene nybearbejdning af *Et juleeventyr*, udgivet på forlaget E-Voke. Deres udgave af Scrooge har den næsten universelt vedtagne vrangtendens. Der tages ikke hånd om alle moraler og budskaber i Dickens tekst, men koncentrerer sig i stedet om Scrooges forvandling. Det er værd at notere, at dette valg er det vi oftest ser i nutidens udgaver af *Et juleeventyr*. Muppet Shows udgave er her den prominente repræsentant som ligner mest. Det er måske et lidt sjovt forbillede, men siger faktisk en del om hvor vellykket den udgave var. L'Hermenier og Labourot brillerer i deres punktvis nedslag i historien. Det er præcist og rammende.

Labourot indgyder med sin akvarelfarvelægning, særligt åndevandringerne, en spindelvævsagt luftighed som ikke levner megen tvivl om at nævnte Linda & Valentin har stået på boghylden. Store helsides tegninger med imponerende detaljerigdom. I kombination med sin fine pen har Labourots farvelægning det dog med at oversvømme billedet lidt i udtoninger. Det er farverne der dikterer tegningen, ikke konturen. Det

er smukt og stemningsfuldt, men kræver også noget af lyset i rummet når man læser.

På historiesiden udelades der mere end der afviges. Slutningen er jo kendt: Scrooge bliver omvendt af hans rejser med julens ånder. Han køber en gigantisk kalkun og bringer den hjem til en overrasket Cratchit, Tiny Tim overlever og Scrooge kan i den rette ånd deltage i nevøens julefrokost. Så blev det alligevel jul!

Et juleeventyr af José-Luis Munuera

José-Luis Munueras udgave af *Et juleeventyr* er udkommet på forlaget Umpff. Hans streg er lidt i familie med Labourots, men med et skarpere snit, både i streg og komposition. I denne udgave er Scrooge afbilledet som kvinde og betydeligt yngre, og dermed er også et par af bifigurerne blevet afpasset. Hun er ligeglad med jul og, måske mere præcist, julens budskab, og er faktisk ikke egentligt ondskabsfuld. På den måde ligner hun Dickens' Scrooge meget. Men, med en kvinde i rollen, skaber Munuera et element af *Tjekhovs gevær*:

Kønsombytningen i forhold til den kendte historie er påfaldende, men bringes ikke rigtigt i spil. Det er med stor sandsynlighed ikke for at kvinder bedre kan identificere sig med Scrooge, for det er der næppe mange som vil.

kvinde til kvinde. Således kan kønsombytningen måske alligevel retfærdiggøres, for de to kvinder har en ligestilling som mændene i den oprindelige historie aldrig kunne have i 1843.

På dansk udkom sidste år en anden Munera-fortolkning af en 1800-tals historie, nemlig Melvilles *Bartleby, skriveren*. Med *Et juleeventyr* er Munera lykkedes bedre med både tegninger og bearbejdning, blot ikke helt med samme surrealistiske personopstilling, som jo ellers netop havde klædt en spøgelseshistorie godt.

Elizabeth Scrooge opnår ligesom forbilledet indsigt i den årsag og virkning som har præget hendes liv. Men i modsætning til Ebenezer Scrooge, afklares hun ikke. Hun angreer ikke og accepterer ikke at hun selv bærer kimen til fremtiden, men at Gud er smålig og uretfærdig. I stedet for at angre, erklærer hun sin trods.

Bliver det så jul?

Absolut, så! Det bliver bestemt jul! Dette er to rigtigt gode bud på en ny version af Dickens' udødelige fortælling. Og begge albums kan fint bo sammen under samme juletræ – gerne sammen med en antikvarisk udgave af Dickens' originaltekst med John Leech' finurlige træsnit. De er alle tre forskellige og komplementerer hinanden på fineste vis.

Og så lige en servicemeddelelse: Selvom det er lidt udenfor tegneserieland, så er det bestemt også på sin plads lige at nævne, at absurditeternes helt egen superhelt, Erlend Loe, sørme også har kastet sig over *Et juleeventyr*, og gendigtet historien tilsat smukke illustrationer fra Lisa Aisatos hånd.

Glædelig jul! Bah, humbug!

VI ELSKER TEGNESERIER

– og vi snakker om dem på Facebook. Kom og vær med!

DEL PÅ [f](#) [t](#) [p](#) [G+](#) [in](#) [t](#) [✉](#)

Thomas Nielsen

Født samme år som Linda & Valentin; programmør, UX designer, fotograf, illustrator og utålelig blanden-sig-i-alting i et kæmpe ingeniørhus. Bor med sin hustru 1km fra vadehavet, nærmest midt i ingenting. Cykler mere end noget andet - meget hurtigt - og helst i jordhøjde (for i marsken blæser det), spiller musik og tegner (og mange andre ting). Elsker sprog, læser mange, forstår en del og taler de allermest nødvendige.

FORRIGE ARTIKEL

Radio Rackham: Dan Clowes' Monica

NÆSTE ARTIKEL

9 tegneserier om ænder (og en enkelt gås), du skal læse Mortens Aften

MÅSKE KAN DU OGSÅ LIDE

Kom til Nørrebrox Tegneseriedage 2023

19. september 2023 af [Paul Knipper](#)

🗨 0

Under-Danmarks Eksklusive Julegaveguide!

16. december 2022 af [Lars Kramhøft](#)

🗨 0

SKRIV ET SVAR

Kommentar

Navn

E-mail

Website

Send kommentar